

Robert Pelikán: „Ustane ostuda, kterou excesivní odměny působí“

eFocus

První náměstek ministryně spravedlnosti tvrdí, že by jako advokát dokázal s novým advokátním tarifem fungovat a ještě by „dost vydělal“. Proč se ale resort rozhodl jít cestou nové vyhlášky a jak bude postupovat dál? Robert Pelikán také v rozhovoru popisuje změny, které čekají nové soukromé právo. Tvrdí přitom, že plánuje měnit jen ustanovení, která působí závažné obtíže v praxi.

Už sbíráte reakce od kolegů, pokud jde o nový advokátní tarif?

„Je překvapivě velký klid. Zajímavé na tom je, že ve vlastním nalézacím řízení, o které se sváděly největší boje, nikdo nic nekritizuje. Ze strany kolegů se jediné připomínkuje to, že se snížení vztahuje na všechny exekuce do padesáti tisíc. Někdy je totiž příprava exekuce složitější a nedopadne to jen na institucionální věřitele.“

Přesto bylo prosazení nového tarifu vcelku „nečekané“. Bylo ministerstvo pod tlakem poslanců, kteří měli vlastní návrh; občanských sdružení? Bylo to „teď nebo nikdy“?

„Tak bych to nenazval. Faktem ale je, že kolem toho byly různé tlaky. Některé ne příliš legitimní a nepříjemné. Říkali jsme si, že když to budeme prodlužovat, budou tlaky působit dál. Pravda je, že nám to šlo rychle. Nebylo to ale za pár dnů. Měli jsme pocit, že máme hotovo.“

Věděl jste, že bude Česká advokátní komora zásadně proti?

„To jsem nevěděl. Ještě týden před tím nebyla zásadně proti.“

Není to tedy tak, že byste zavedli nový „systém“ - zaslat návrh nové vyhlášky a nečekat na vyjádření stavovské komory?

„Tak se to v tomto konkrétním případě rozhodně nestalo. Komora dostala k vyjádření všechny verze. Měli jsme s nimi schůzku. Problém je, že jejich závěrečné stanovisko bylo značně odlišné, možná diametrálně odlišné od toho, co nám tu ústně prezentovali. Popravdě se jich asi budu muset zeptat, jestli jim to příště nemáme jenom poslat...“

Máte přehled o tom, kolik procent práce advokátů formulářové žaloby tvoří?

„Máme statistiky toho, kolik nám nabíhá návrhů na elektronické platební rozkazy. Mám k dispozici přehled s absolutními čísly a je to kolem tisíce návrhů denně. Samozřejmě v tom jsou všechny rozkazy, nejenom formuláře. Je to ale většina. Den před vstupem nové vyhlášky v účinnost jsme zaznamenali ohromný výkyv. Znamená to, že počet formulářových žalob je statisticky významný.“

Přesná čísla ale nemáte...

„Průzkum jsme si nedělali. Předseda České advokátní komory mi říkal, že se tímto byznysem zabývá jen několik málo advokátních kanceláří. A Komora jako stavovská organizace reprezentující majoritu vítá, že ustane ostuda, kterou excesivní odměny působí...“

Což o to, advokáti to asi zvládnou, mají smluvní odměnu. Ale co věřitelé?

„Znovu opakuji, cena není podnákladová. Naopak. Nechává prostor pro poměrně velkou marži. Měl jsem pět let vlastní kancelář a vím, kolik co stojí. Za tuto cenu bych to uměl udělat a dost bych

vydělal.“

A je vlastně dobře, že se v médiích „obnažuje“ práce advokáta a řeší se, kolik si vydělá na formulářové žalobě?

„Byl bych rád, kdyby veřejnost více viděla do takových vztahů. Není to úkol ministerstva, ale České advokátní komory. A ta v něm selhává. V novinách vidím zejména debatu nad tím, kolik stojí formulářová žaloba.“

Neobáváte se ústavní stížnosti, pokud jde o tarif?

„Těším se na ní. Bohužel mě v zásadě nenapadá kdo a jak by ji mohl podat. Pokud by se někdo našel, přivítal bych to.“

V odborných kruzích se diskutuje, jak v problematice formulářových žalob, „byznysu s přísudky“, anebo exekucí celkově postupovat dál. Jeden tarif s tím asi nepohne. Máte Vy osobně vizi, čeho v této oblasti dosáhnout?

„Vizi si vytváříme. Obecně stojíme před problémem formulářových žalob z hlediska soudní soustavy. Je to nový fenomén a klasické procesní právo na něj není připraveno. V bagatelních věcech se totiž lidé nesoudili, protože se jim to nevyplatilo. Byl to přirozený filtr, který bránil nadbytečnému zatížení soudů. Ten u institucionálních věřitelů pochopitelně padl, bagatelní pohledávky jim vznikají za tisíce či desetitisíce lidí. V konečné sumě jsou to stamilionové či dokonce miliardové sumy.“

Pořád to jsou ale věřitelé. Někdo jim dluží...

„Problém je, že oni podají formulářovou žalobu za pár korun. Nasadí na to počítačovou technologii, která „plive“ a bez zásahu lidské ruky rovnou posílá návrhy. Jenže u soudu musí každý návrh vzít někdo do ruky. Ve skutečnosti na tom nejvíc trátí stát, daňový poplatník. Musíme proto najít řešení, jak za respektování práva na spravedlivý proces tuto věc ze soudů někam přesunout a řešit ji efektivněji.“

Je možné, že něž dokončíte „sběr“ informací k úpravě procesních předpisů, prosadí se teritorialita exekutorů? Někteří advokáti se obávají totiž právě kombinace sníženého tarifu a teritoriality...

„Je to malování čerta na zeď. Pár jedinců si chce zachovat svůj výborný byznys. V tuto chvíli neříkáme, zda bude nebo nebude teritorialita. Analyzujeme situaci, to tu nikdo ještě nedělal. Aktuálně statisticky vyhodnocujeme typy stížností, které dostáváme a jejich úspěšnost, která je poměrně nízká.“

Není to krok zpět? Ministryně před několika měsíci řekla, že se v zásadě čeká jen na politické rozhodnutí zda teritorialita ano nebo ne.

„Já se vyznačuji tím, že nechci dělat rozhodnutí, dokud k nim nemám maximum dostupných informací. Tohle je přesně ten případ, kdy se vedla typická politická debata nad problémem, o němž není jisté, zda vůbec existuje. Vzhledem k tomu, jak zásadní zásah do celého systému by teritorialita znamenala, by mi to připadalo nezodpovědné a nedokázal bych to obhajovat. Až budu mít informace a na jejich základě dospěji k závěru, budu to s plnou silou obhajovat. Samozřejmě, když na to nahlédnu z teoretického hlediska, neexistence teritoriality je anomálie. Systém ale dnes máme a v praxi funguje. Měnit ho kvůli teoretickým hlediskům mi připadá nezodpovědné.“

Jak bude vypadat novelizace NOZ? A co si Robert Pelikán myslí o Nejvyšší radě soudnictví? Kompletní rozhovor naleznete v aktuálním vydání EPRAVO.CZ Digital.

Měsíčník EPRAVO.CZ Digital si můžete stáhnout do svého zařízení ZDARMA na App Store a Google Play.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Půl roku po účinnosti novely stavebního zákona](#)
- [Rozhovor s Adamem Vojtěchem](#)
- [Video rozhovor s Danielou Kovářovou](#)
- [Video rozhovor s Martinem Maisnerem](#)
- [Video rozhovor s Monikou Novotnou](#)
- [Video rozhovor s Robertem Nerudou](#)
- [Video rozhovor s Michalem Vepřekem](#)
- [Video rozhovor s Robertem Němecem](#)
- [Video rozhovor s Michalem Hinkem](#)
- [Video rozhovor s Janem Pořízkem](#)
- [Video rozhovor s Martinem Nedelkou](#)